

Ssh-li spěval,
Pilnje dželal,
Strovja eže
Sswójbný statok,
A twoj žwiatok
Srđnij je.

Sa stav sprózny
Napoj mózny
Lubosež ma;
Bóh pak žwerny
Psches spať měrny
Czerstwosež da.

Njech ty spěvaš,
Sswérne dželaš
Wschédne dny;
Džení pak žwiaty,
Duschi dath,
Wotpočni ty

S njebjiež mana
Njech eži khmana
Žiwnosež je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wotkheriv eže!

F.

Særbiske njedželske kopyeno.

Wudawa žobotu w Ssmolerjez knihicísczejeri w Budušchinje a je tam sa schtwórtlétmu pschedplatu 40 np. dostacž.

11. njedžela po žvj. Trojiz.

Rom. 1, 16.

Spomí na mňe, hdyž ja žlysczež budu to žviate evangelion, hdyž preduje ſo twojom' ludu; ſo bych byl rošhwéčzený wſchón, njech wono we mni ſekhadža a tawſynt plodow pschinosa.

Evangelion wo Khryſtuſu je móz Boža k ſbóžnoſeži,

1. hdyž pokutu ežinimy.
2. hdyž wéru pokafujem y a
3. hdyž po puczu ſwjeczenja do předka khvatamy.

Evangelion je ſa naš móz Boža k ſbóžnoſeži,

1. hdyž pokutu ežinimy. My ſmí ſi pschinarodženja wſchitzu khudži, ſhubjeni hréſchnizy. To je wuezba ſwja- teho piſma, to wobſwédczi nam nasche žiwjenje a nasho- njenje. To je wuſnacze naſheje zyrkwe. Tuto hréſchne ſkaženje, kotrež w naſchej wutrobje bydli, mijenuje ſwjatý Pawoł teho stareho člowjeka. Haj, tón starý člowjek je ſkažený psches hréch. Hréch jemu pschiwiſuje. Hréch je ta draſta, katraž jeho wobdawa. Tón starý člowjek ſwoli do hrécha, dokelž ſebi myſli, Bóh njeje tón ſwjatý a prawy Bóh, kaž wón ſo mijenuje w ſwojím ſłówje, a njebudže naš tehodla khostacž po tym, kaž ſmí tudž žiwi byli. Tón starý člowjek ſwoli do hrécha, dokelž ſebi myſli, tón abo tamny hréch njeje tak wulki; ale psched Bohom je kóždy hréch ſatamanliwy. Hréch ſlubi temu staremu člowjeku wſchelake ſbože a ſluži jemu. Psches hréch ſo ſkaſywſchi dže Božemu ſudženju napſchecziwo a jemu wuńcž njebudže.

Njeje dha žana pomoz ſa njeho? Haj, předowanje, kotrež na hréſchnika ſo wobroczi: ežiň pokutu! Tón starý člowjek dyrbí ſo wſchědnuje wotpočožicž a to ſo ſtanje psches wutrobnu pokutu. Kaž ſi nami ſteji? Je tón starý člowjek we noſ hižo morwū? Njejhodžimy wjozy w hréchach a na jich puczach? Hdyž my naſche pomyſlenia, ſłowa a ſlutki psched Božim ſwjatym wobliczom prawje pruhujemy, budžemy poſnačž, ſo mamý hishcze wjele wotpočožicž, ſhonicž, ſo ſmí wſchitzu hréſchnizy, a nimamý teje prawdoſče, katraž psched Bohom placži. Tón prawy pucž, po kotrejník ſi temu knjeſej wróčzo pschiindžemy, je a wostanje pokuta. Wſchědnuje mamý pokutu ežiniež, kaž w naſchim katechiſmuſu rěka: „ſo tón starý Hadam w naš psches wſchědne roſkače a pokutu ſo dyrbí potepicž a wumrjecž ſe wſchěmi hréchami a ſtymi lóſchtami.“ Wſchědnuje dyrbimy ſi naſhemu knjeſej hiež, ſo by wón naš wužiſcežil wot wſchitzu hréchow. Pokuta je přenja krocžel ſi žiwjenju. Wona pak je tež hórke lekarſtwo, kotrež mamý wſchědnuje trjebacž. Nano a wječor ežiň pokutu. Prawa pokuta ſluſha ſi prawemu ſchesczianſtwu. Dyrbí pak wona prawa pokuta byč, dha mamý tež

2. wéru wopokaſacž. Wéra je to najwažniſche w nowym člowjeku. We wérje ſlyſchi a wobarnuje wón Bože ſłowo, tón evangelion wo Khryſtuſu. We wérje po- hladuje wón na ſwojeho ſbóžnika, kiz je nam wopismo wostajil, ſo bydmy ſlēdžili ſa jeho stopami. We wérje ſapſchija wón ſwojeho knjeſa a krala, ſo by wot njeho to nowe žiwjenje w bohatzej mérje dostal. Wéra jenicžy ſdžerži teho noweho člowjeka w naš.

We świątej Ewangelii hjo budźemy i nowa narodżeni, ale psches wero a psches Boże świąte wotkaſanje wostanie won w naš źiwu. Wera poſylni a ſdżerži nowego czlowieka mózneho w naš a pschihotuje naš ſa njeboſke wobydlenje. Wera je teho dla k ſbóžnoſci niſna. Kaf nětko ſi nami ſteji? Je tón nowy czlowiek hjo źiwu w naš? Mózemy ſo teho wuſnac̄, ſo my w Chrystuſu nowe ſtworjenja ſo ſc̄zinili ſmy? Nascha wera pak pschiidze ſi pređowana Božego ſłowa. Duž czemym Boże ſłowo rad ſkiſtcez a wutnycz a w pěknej a dobrej wutrobje ſhowac̄ a we wérje pschezo bóle roſež a pschibérac̄ na našchim ſmutskownym czlowieku. Psches wero pschiidzemym k źiwienju. Teno ſo njebychū naſchej wérje plody po brachowale!

3. Khwatajmy teho dla po puczu ſwjeczenja do pređka! Tón nowy czlowiek je po Bosy ſtworjeny we prawdoſci a ſwiatloſci. My ſmy wſchitzym Boże džeczi psches wero do Jezom Chrysta. Hdyž pak Boże džeczi ſmy, dha mamy tež po jeho świątej woli naſche źiwienje wjeſz. Bóh je nam ſwoju ſwiatu wolu ſjewiſ we ſwojim ſwiatym ſłowie, we ſwojim ſakonju a we ſwojich kaſnjach.

Bóh, naſch Wóczez, pschiidze teho dla husto k nam a pyta plody wero pola naš, pyta luboſcz k Bohu a k Božemu ſwiatemu ſłowi a wopraſchuje ſo tebie, kaf ſtejſich k Božemu jeniczkemu narodženemu ſynej Chrystuſej Jezuſej? Weriſh dha, ſo je tež ſa tebie ſwoje źiwienje dał, ſo by ty junu źiwienje a ſbóžnoſcz mél? Khodžiſh nětk po jeho kaſnym pschikkadže, to rěka; khwataſh do pređka po puczu ſwjeczenja? Bóh k tebi pschikkadžujo ſo wopraſchuje: dasch ſo tež ty wot ſwiateho Ducha wodžic̄, wot teho Božego Ducha, kiz naš powoła, ſhromadži, roſ ſwieczi, wuſwieczi a pschi Jezom Chrystu ſdżerži w prawej jenajkej wérje? Sdalujesz ſo wſchego hręſchneho waschnia a ſlužiſh Bohu ſamemu? Pytaſh ſbóžnoſcz ſwojeje dusche a bližſcheho ſbóžnoſcz? Tak khwataſh do pređka po puczu ſwjeczenja. K temu chze tebie evangelion wo Chrystuſu do wjeſcz. — Haj, hdyž poſluti cziniſh psched Bohom, hdyž w prawej wérje ſwoje źiwienje wjeſezh a ſwoju wero pschiidze ſi plodami prawdoſcie a tak po puczu ſwjeczenja do pređka khwataſh, hlaſ, dha je tón evangelion wo Chrystuſu woprawdze móz Boža k ſbóžnoſci.

Knježe, daj psches ſwiateho Ducha, ſo bychmy tež my tajku móz nad naſchimi wutrobami ſacžuwali!

Hamjen.

Bernik-Klukchanski.

Puczowanje po Božim piſmje

abo

ſajle myſle nadendzech, Boże ſłowo čitajo.

Podawa ſwérny čitar „Pomhaj Bóh-a“.

1. Iuhi Mojsaſzowe, 41. ſaw.

(Poſraczowanje.)

Nil je Egyptowska hłowna rěka, kotaž wſchu Egyptowsku krajinu do dweju dželov rosđela. Dokelž won plodnoſcz po kraju wudžela, běſche po wſchém starym ſławieny; Egypczenjo pak wopokaſowachu jemu ſamu bójſku čeſcz. Wuhadžazy ſi „módrje“ a ſi „běleje“ rěki khwata psches wſchelako ſcheroſku dolinu hac̄ k ſewjernym Aſtiopiskim mjesam, pschedreje ſo psches žornowzowe, jemu pucz hacžaze horu a poſtieža poſledni wodospad pôdla Šyjeny abo Aſſuanu. Tu ſapocžnie ſo jeho ręczniſchę w Egyptowskej. Na narańſkim brjoſu pschewodža jeho horu, kotaž ſo nimale pschi rěžy poſběhuja; na nawječornym brjoſu pak maju Libyſke horu jenož ſnadnu wykoſoſcz, kotaž Nilowy dol kryja

psched pefkom ſi Libyſkeje puſcžiny. Tute horu ſdaluja ſo dale a biele wot rěki, a Nilowy dol, ſi wopredka nimale wuſki, ſchéri ſo; ſkonečnje ſu ſo horu zyle ſhubile a rěka dželi ſo psches pefk, wot jeje žolmow namjetany, do dwojich ręczniſchęz a wuliwa ſo ſkonečnje do Sſrijedźnoſeinskeho Morja. Krajina mjes wobemaj ręczniſchęzomaj je wulki tſirož, kotrež je hrjeſkemu piſmikej △ (D) wulzy podobny, a kotremuž ſu teho dla Delta narjekli.

Kózdroleſtne wuliwaju ſo Nilowe žolmy psches brjohi. To ma ſwoju pschicžinu w ſliwach, kotrež wot meje hacž do ſeptembra w Aſtiopiskej a tamnych krajinach padaju, kotrež ſwoju wodu do Niloweho ręczniſchęza wuliwaju. W druhzej ſunijowej poſložy roſeže woda ſi wjetſcha, a woda je potom často naſeleni abo nažołež. druhdy tež načeřwjeni a njehodži ſo k picžu. W awgusťe wuliwa ſo rěka psches brjohi a je ſpočatſk awgusta naſbóle naſtla, ſo je Nilowy dol tehdh jěſorej podobny, ſi kotrehož ſo města a wžy wunurja jako kupu. Potom ſpaduja wody 40—60 dnjow po najwyſchſhim ſtejſchęzu; kónz oſtobra pak ſu ſo ſaſo do ręczniſchęza wróczile. Tute powodženja, kotrež ſu ludžo w nilkej Delnej Egyptowskej hjo ſastarſku psches pschérów a woducžeraze naprawy a koła do wſchech stron roſiſcherili, je jenicžy podložk ſa plodnoſcz w kraju. Plodnoſcz w kraju je wurjadnje khorana, roſeže-li woda do ſamych 18 loheži, dožahaza, roſeže-li jenož 16 loheži. Dokelž pak wulke wody tež bahniſchęza, tonidla a žumpadla ſawostaja, dha ſu ſi pschicžinu ſa mnohe khorosze, woſebje ſa wuſhad a móř.

5. A won ſaſo wuſny, a jemu ſo ſaſo džiſeſche: a widzeſche, ſo kydrom kloſy roſežichu ſi jeneho ſtwielza, poſne a tolſte.

6. Potom widzeſche na ſamym ſtwielzu, ſo kydrom czeńke a wot ranisheho, ſi Aſrabiskeje puſcžiny wějazeho wětra wuſuſhene kloſy wuroſežichu po nich.

7. A te kydrom ſuſe kloſy požrjechu ſeſhadtžiſy te kydrom tolſte a poſne kloſy, ſo njebe wo nich ničo wjazy widzeſcz. Tehdom woſueži Faraon a widzeſche, ſo bě ſón.

8. A hdyž bu rano, bě jeho duch naſtróženy, ſhto drje mělaj ſonaj jemu ſjewicz; dokelž bě tak ſiwje a wſchej prawdžitoſci poſdobniſe ſo jemu wudžalo, a dokelž běſchtaj wobaj ſonaj ſebi tak poſdobniſe, dha ſpóſna ſa wěſte, ſo maja ſo tu jemu wazne podawki ſi pschichoda ſjewicz, ſo mohl won ſi kniežerjom w kraju wſcho po tym ſriadowac̄, a požla a da ſawołac̄ wſchitſich Egyptowskich wěſhezerjow, wſchitſich mudrych, a poſjedasche jim ſwojej ſonaj; ale žadyn njebe, kotrež bě jeju Faraonej wuſožic̄ mohl, běſche-li wuſoženie tež lohke.

Mudri běchu w Egyptowskej tamni ludžo, kotsiž ſluſhachu ſi měſchnikami do jeneje a teje ſameje worschtgyptowskeho naroda, a kotreymž tež ſwjeſci piſarjo abo piſmawuſzeni narjeknichu; woni naſhadžowachu ſo ſi poſajnym piſmom, ſi wědu wo hręſdach a ſi druhimi wědomoſcemi, ale tež ſi wěſhezerjom, ſi wuſoženjom ſonow a ſi fuſlarſtvom. Tich mejachu ſa thch, kotsiž maja wjazy dyžli wſchednu měru roſuma a wědomoſče.

To je woſud ſeinskeje mudroſeſe, ſo tam, hdyž bě wazne bylo, ſo by rečzała, ma woněmic̄, a to je džel Božego knježtwa a nade wſchém ſwětom, ſo rečniſkam hubu ſawrje a woſmje roſum wot starých.

9. Tehdom rjeſny najwyſchſhi naliwar, w ſhromadžiſi muſdrych tež pschitomny, k Faraonej, a džesche: Dženža ſpomnju na ſwój hręch! dopomnju ſo, dokelž njewěm ſebi dženža ſaradžiež, ſiwje na tamní čaſ ſched dwěmaj lětomaj, hdyž ſym ſo nad Faraonem pschehreſchil.

Psches tuto měſtno bu hrabja Leopold ſe Stolberg († 1819) ſbudženy, jako won na ſamym dniu, hdyž bu poſołom ſa kraloſweho naliwarja, ſwoju bibliju wotewriwſchi tule ſchtuežku čitasche.

10. Hdyž bě ſo mjeniſz Faraon roſhněwał na ſwojeju woſtročkow a mje ſi najwyſchſhim pjeſkarjom bě do jaſtwa ſadžil, do doma dworoweho wýſchſcheho:

11. Tehdom ſo namaj wobemaj w jenej nožy džiſeſche, kóždemu jeho ſón, po jeho wuſoženju.

12. A běſche tam pola naju Hebrejski hólz, dworoweho wýſchſcheho woſtročk, kotrehož běchu tež do jaſtwa ſadžili, a kotrehož běchu poſtajili, ſo by namaj poſlužował, temu ſamoj móz ſonaj poſjedałoj. A won namaj wuſoži naju ſonaj, kóždemu po jeho ſonje jej wuſladowaſche, ſo bě wuſoženie pschi wſchej podobnoſci w ſonomaj tola zyle wſchelake.

13. A je ſo na tſecži džen ſtało, ſo kaž won namaj je jej wuſladowaſ, tak je ſo namaj ſeſchlo; pschetož ja ſym ſaſo do mojeje ſlužby poſtajeny, a tamny je wobwěſheny.

14. To wot wyschiszeho naliwaria wužyhschawšchi pôzla Faraa a sawoła Josefa; a czi, totiž běchu pôzlaní, wupuschezichu jeho nahle s podsemskeho jaſtwa. A wón, dokelž bě ſebe ſa czaž žarowanja po Egyptowſkim waschnju dal wołozh a brodu roſez, ſo wottruha, a woblecze ſo druhu, zwiedzeñſku draſtu, ſo by doſtojny ſtupil pſched krala, a pſchinidze nutr s Faraonej do kralowſkeho hroda.

Tak je Bóh Josefej wumóžnika ſbudzil. To rěka ſawęſcze, ſo maſch hnadleho Boha: pſlakalſi, dha ma wón ſlote ſudobje, ſo by ſylsy ſlojil.

Faraa bydleshe tehdyn naſſfersho w Memfiſu — po hebrejsky Moſ abo Moſ — tam hódež je Nilowy dol hiſcheze wuſti, a to na naſvečornym brjoſy.

15. A Faraa džesche ſi njemu: Mi je ſo ſón džal, a nimam nikoho, iſtož mi jón mohl wukladowac̄. Wo tebi pak ſym ſlyſchal, ſo, hdyž th ſón ſlyſchis, móžech jón na měſce wuložiež, žadny njeje ſa tebie pſche czeſki.

16. Josef pſcheziwo tajkemu poſhawenju ſwojeje woſobh ſo wobarajzy a krala, kaž prjedy wobeju kralowſkeju ſlužobníkow, na jenickeho a ženje ujeſmolizeho wuložowarja poſafajzy wotmolwi Faraonej a džesche: To pſchi mni ujeſteji; ale Bóh wſchak budže Faraonej dobre wězhy pſchipowjedac̄.

Tajki člowjek njeje Josef byl, ſo by ſo na ſwój roſom abo na radu a mudroſež ſwojeje ſwobodneje wole ſpuscheſal, ale je rěčal wo ſnjeſovym ſakonju wodnjo a w noz̄y a je ſo ſi Bohu wołal ſi horjazej wéru. Teho dla tež njeje Josef ničo czinil bjes modlitwy ſi Bohu, woſebje niz tehdyn, jako bu powołany, ſo by kralej ſón wuložil. Tehdyn je wón bjes dwela takle ſpewal: Šnjeſe Božo, ſym uetkoſe ſawołany, ſo bych kralowy ſón wuložil, ſpožež mi hnadi a ſwiateho Ducha, ſo mohl jón prawje wuložiež. Tak dha pſchinidze wón ſi prawej wéru a njedwěluje, ſo njemohl ſón wuložiež; a tola ponížuje ſo pſched wyschiszeju prajizh: Bóh budže Faraonej dobre pſchipowjedac̄, jako chýl prajic̄: Želi tež ja wotmolwic̄ njemohl abo kralej powiedziež njemohl, dokelž njei ſym tajkich darow doſtojny, dha Bóh tola druhego wuložerja nadidze. Tajke poczeſczowanje Josefore ſpochodzili kralej mamý derje ſpominac̄, dokelž mamý ſwětnu poliziju a wyschisze měcž ſa Boži porjad. (Luther.)

17. Faraa džesche ſi Josefej: Mi ſo džijesche, jako bych na brjoſy pſchi wodže ſtal.

18. A widžach ſi wody wuleſcž ſydom rjane tucžne kruwy, kotrež ſo paſechu na tramje.

19. A po tých ja widžach druhe ſydom ſuché, jara hroſne a hubjene kruwy wuleſcž. Ta w zylým Egyptowſkim kraju ujeſzym tak hubjennych widžal.

20. A te ſydom ſuché a hubjene kruwy pôzrjechu te ſydom prěnje tucžne kruwy.

21. A jako běchu je pôzrjele, ujeſte ſe na nich widžec̄, ſo je běchu pôzrjele: a běchu tak ſuché, jako prjedy. Duž wozucžich.

22. A ja ſažo wo ſnje widžach, ſo ſydom kložy roſczechu ſi jeneho ſtwjelza, połne a tolſte.

23. Potom wuroſczechu ſydom ſuché, czeńke a wot ranischeho wětra wužuſhene kložy.

24. A te ſydom czeńke kložy pôzrjechu te ſydom tolſte kložy. A ja ſym to wěſcherjeram powiedžil, ale wón njemóža mi to wuložiež.

25. Josef ſtejazy pſched kralom a kralowſkim dworom w czihej majestosczi wotrocžka Božeho, kotrež njeje ſam niečo, kotrež pak wſcho ſamože pſches žiweho Boha, wotmolwi Faraonej: Wobaj Faraonowaj ſonaj ſtaj jenakaj a ſpowiedžitaj ſamu wěz; pſchetož Bóh pſchipowjeda Faraonej, ſchtož budže cziniež.

26. Ssydom rjane kruwy, w prěnim ſonje ſi wody ſtupaze, ſu ſydom lěta, czaž jich wobraſej podobny. A ſydom dobre kložy, w druhim ſonje na jenym ſtwjelzu roſczechaze, ſu tež ſydom lěta ſameho czaža: ſsón je ſi prěnim jenakji.

(Potražowanje.)

Bjesbóžnemu je Bože ſkolo hroſnosć.

W Franzowſkej ma biblije towařſtwo tajkich pôzłów, ſiž biblije wokoło noscha a te ſame pſchedawaju abo tež roſdaruju; pſchetož tam je hiſcheze Bože ſkolo jara žadne. Tajzy pôzli ſekaju biblokolporterjo. Husto maju pſchi ſwojej prózy, Bože ſkolo roſpſcheszérac̄, wjele hanjenja, tola pak tež wjezeleho ſhonic̄.

Pola jeneho ſowarja, tak powjeda jedyn tých kolporterjow,

trzechich jeneho najenka. Tónžamý mi dwaj nowaj teſtamentaj wotkupi, czižny pak tajžamaj na měſce do wohnja, a czižchčeſche, dokelž ſowar ſi temu žanu wolu njepokasa, ſam ſowarski měch a pſchiwola mi: „kaž tute knihi, tak dyrbjeli wj ſpaleny byc̄; wj hódní njefcze, ſo waz ſemja nožy! Schtož ſym nětko czinil, to ſi Božej czeſczi czinju: pſchedajeze mi zylu bibliju, ſo ju runje tak ſpalu, kaž tute dwoje knihi!“ To běchu jeho ſlowa; ja pak teho wboheho ſaſlepjeneho člowjeka proſchach, ſo by na mnje poſluchaſ;

duž cžitach jemu ſi Božeho ſlowa runje tajke ſchtucžki, ſiž mějachu móz, jeho wot hroſnosće a ſlōſce jeho myſlow a ſkutka pſchebwědziež; a wón, njewiedžiſchi, ſchto na to prajic̄, džesche ſwój puež. Bóh chýl ſpožczenie měcž, ſo by ſo tón člowjek ſwojeje ſlepofeſce dohlaſal a Khrystužowe roſzwjeczenje we ſlowje Božim pytaſ. Luk. 11, 28.

Nad rjanej hwěſdžinu.

(Ida hrabina Hahn-Hahn.)

Nad rjanej hwěſdžinu junu ſo jaſni,
Nadžija žněje tam dopjelnjenje;
Schtož ſy tu wuczeſpil, něhdyn Bóh kraſni
S mytom tam ujebjeſkim miloſcziwje.

Nad rjanej hwěſdžinu ſylsy wſchě ſprahnu,
Kotrež jow na ſwěcze wuronjesche;
Sswjata to wěſtoſcž: hódež dufche dom cžahnu,
Luboſež ſo ſi luboſežu ſjenocžuje.

Nad rjanej hwěſdžinu wěčny měr fcžewa,
Tu jeno njemera domiſna je;
Wutrobje twojej tež měr ſo tam ſměwa,
Kaſyč ſo ſi ſemski holk njeſamóže.

Nad rjanej hwěſdžinu ſažy ſo maja
Lubi, ſiž dželil dónit na ſemi je,
Sawěſchki ſpadnu, ſiž pſchichod nam taja,
Dufche ſo witaju radoſcziwje.

Nad rjanej hwěſdžinu cžemnoſcž ſo ſhubi,
S kotrejž dónit cžaſnoſcž czi pſchikrywasche;
Na cžož ſy cžaſak a ſchtož nam Bóh lubi,
Směje najrjeňſche tam dopjelnjenje.

Nad rjanej hwěſdžinu ſmahuja palmy,
S ujebjeſkim dyhom naž wofſchewjeju;
Pſchewod pak dawaju jandželow pſalmu
A ſbóžnoſcze wěčnemu wotpočinku!

K. A. Fiedler.

Šonjaza ſwěrnoſcž.

Staroſnata je ſonjaza ſwěrnoſcž w měſce Weinsbergu. Hdyž tehdom Weinsberg, tehdom měſtacžko wot něhdye 2000 wobydlerjow, we Württembergſkej, po dołhim pſcheziwjenju 21. dezembra 1140 ſo khežorej Konradej III. na hnadi a njehnadi poddač dyrbjescze, chýſche khežor wſchitkach mužow ſe ſmijercžu khostac̄, hdyž ſonam ſwobodne wotczehnjenje pſchiswoli a jim ſi dobom pſchiswoli, ſi jich drohotnoſcžow telko ſobu wſacž, hacž ſamoža na ramjenach wotnjeſcž! Duž wſachu Weinsbergſke žony jako najdrožſchi poſkład ſwójich mužow, kotrež běchu hewak ſi ſmijercži wotſudženi, na ramjo a jich pſches wrota donjeſechu. Wot teje ſwěrnoſcze bu khežor tajki hnuth, ſo město wobhnadži a mužam žiwenje wostajji. S prawom wobdzitwam ſydom ſaža po 750 lětach Weinsbergſku ſonjaza ſwěrnoſcž.

Kak pak by bylo, hdy bychmy wjedželi powiedac̄ wo nimale njeſnatej ſonjazej ſwěrnoſcži w Pſalzy, kotrež je hiſcheze pſches prěnju. A hdyž tež w historiſkach knihach njeſteji, je tola ſamý podawſ.

W 30 lětnej wójnje běſche pſalzſki rentmischtr Thrun w Germersheimje žiw. Hdyž běchu ſurowi Schpanižy, ſiž běchu delnju Pſalzu wurubili a tež tymaj mandželskym ſe cžinili a muža pſches bicže a nalcze ſchłodneho picža do ſchije tak pſchesczehali, ſo wjazh thodžic̄ njemžeſche a běſche bliſko ſmijercži, jeho jeho žona na kribjet wsa a twerdze ſwaja a jeho mil daloko do Rheinzaberna donjeſe a wot tam ſažo džesac̄ mil do Straßburga

a dokelž buchu jej tam schwajzařske kupjeli wuradžene, donješe jeho něhdže 25 mil dale do kupjel w Schwajzařskej, hdzež jeho 11 njedžel hladasche a kaž džesču jědž dawasche. Tačo běsche nějak wocžerstvíl, ale hishcze stejecž njemóžesche, donješe jeho sažo k druhenu lěkarjej. Hdzež jemu žalba a lěkarstwo pječa lepje hojeschtej. Alle dokelž nicžo njepomhaschtej, džesche žona hishcze dale s mužom na khribjecze psches vyškofe horu, hacž do Konstanza, hdzež selowe kupjele wužitwasche. Pschezo hishcze nicžo njepomhasche, duž dale džesche se ſtwojej čežkotu na khribjecze a to 32 mil dale psches Schwabsku k Dunawje k wójwodže, wot fotrehož ſebi žadasche, staru pschiſkluſchnoscž dopjelnicž. Alle jow tež nicžo njeběſche; wón mějesche flóschtr ſa jesuitow tvaricž. Duž žona sažo muža ſrudna na khribjet wsa a psches Augsburg do St. Gallena běžesche, hdzež dýrbjesche na hojenje wuſtojny ſat pomhacž, ale njemóžesche. Duž ſažo dale psches Schwajzařſku, psches vyškofe horu hacž do Basela, hdzež muž ſapocža pomalu ſ tijom khodžicž. Skóncžnje džesche po wodze na Rheinje do Amsterdama, hdzež horu skóncžnje wuhojenje namaka. Tak běsche ſwěrna žona ſtwojeho khoreho muža věſchi psches horu a doby 172 mil abo 344 hodžinow na khribjecze noſvyla.

Nieje to Wulfa żonjaza świadomość?

Njebjeske bydło.

Ja njevěm, schto dýrbi to rěfacž,
Schto je mi s wjecžora. —
Pod nohu chze semja mi cžěfacž
A s wutrobna wutroba:
Ja widžu tam hwěžfi šo jařnicž,
Kíž wjecžor pščiwjedže,
Ja widžu wóczko šo frařnicž —
A jena moja je.

Ja spominju na macžerku staru,
Kož mi je pojdała:
Tu delſach maſch njeměr a haru,
Tam horſach wjeſela:
Hdžež cžiſchinko hwěſdžicži ſteja
A fóždy ſwoju ma,
Tam moje myſle pſchez' džeja,
Tam měr mje docžaka.

Studnička w Duborzy.

Něhdy bě w Smochčizach wulfi móř a fořo wofořo. Žadýn domjazdý ſrědť, žane lěfarſe wuſanje njepunthasche. Bóh lubý říkjes pak běſche dawno na tón čaſ ſ wuſtrowjazej možu požohnoval ſtudnicžku w Duboržu.

Při jeho pucžu, když se Smochčíz do města vjedze, užde
500 krocžel vote výšy a 50 krocžel vot pucža t pawižy w kerfach,
když Dubovka rěťaju, žörlesche ſo ſtudnicžfa ſ jažnej dobřej vodu.

Byla wjeß ležesche fhora a mrěcze bě we wschěch domach.
Schtóž pak hishcze samó k tej studniczhy po schtyrjoch lěscz a ſo
ſi nijeje napicz, tón motfhori.

Wotkhorjeni dyrbjachu fhwatacž ſivojich ſemrjethch fhovacž w blifkoſcži. Pſchi wjelfowſkim pucžu þo hiſhcze dženſka to mózne pohrjebnisčežo poſaſuje na Pjetaschez volu pod wulfej brěſyzu.

Běsche pak knjes nad Čsmochčízami, hrošny, njeopopschazh. Tón wijsche teje studnicžfi khěžku natwari a ju samfny. Ženiož do hrodu dýrbjesche ta woda po rowach běžecž.

Alle Božje khostanje njewuwoſta. Niž bě druhim njepopschal,
pschińdže ſam do tradanja. Ta woda ſaprahiň.

Mały ſuchi dólczyk woſnamjenja hiſchcze dženſa to niěſtno, hdyzej je ſo něhdy woda wuſtrowjenja žórlila ſ fužoſkom.

Bóh môže váshezo pomhať.

Ke sławnemu pucżowarzej w Afrizy, t. dr. Livingstonej, prají jónkrócz wschón śrudny offizer, kiz mějesche wot swojich pschecžinikow wjele czerpicz: „Ta bym shubjeny muž!“ — Duž Livingstone s khutuhm synkom snapshecžiwi: „Shubjeny muž! To nje- dyrbiat nictó tak lóhko prajicz, kotrejuž hishcze Bóh t bokej steji!“ — Wón offizerej bkuſnu na swojej ruzi pokasa, kotrež mějesche wot lawoweje paži a powjedasche: „Wjež čornuchow bu wot stareho lawa sle domachpytana. Duž ſo roſbudžich, ludžom pomhač. Ta ſi někotrymi čornuchami lawa pytach a do njeho tsélich. Bohužel jeho kuska jenož ſrani, wón ſo na mnie wali a mje potorže. Čornuchovojo mje wostajichu. Ta lawej do jeho ſo palazeju wocžow pohladach a ſacžuch jeho žehliwych dych. Po člowěſkim wobliczenju běch ja shubjeny muž, kiz nicžo druhe wocžafacž njemóžesche kiba žałognu ſmjercz. Duž jedyn ſ tych čěkazyc̄h čornuchow ſo ſawjerty, faž by na lawa tselicž chzyl. Hnýdom ſo tón na teho muža wali, ſrani jeho a druhoho, kiz chzysche ſo hlebiju ſafitacz a potom wjele frě ſhubiwschi ſo morwy swyesy. Tak buch wukhowany a nětko wěni: ſo móžesch pod paſoram i lawa ležecž a tola njeſhy ſhubjeny muž; Bóh móže tež hishcze tehdom pomhač.“

Wschelake ſ bliska a ſ daloka.

— Anjes Wiczeżt i Porschiz je sańdżený tydzeń swoje fadatne pruhowanje w Lipsku fhwalobnje wobstał.

— Gserbski homiletiski seminar bo pónadželu 25. augusta w Hrodźiszczeju pod wodženjom knjeſa fararja Mróſaka shromadži. Se studentow bo na ſwucžowanjach wobdzela: knjeſ Rěſbarf s Budyschinką, knjeſ Kschijan s Małeje Brahi, knjeſ Kapler s Budyschiną a knjeſ Boiž ſe Zidowa. G radoſczu hladamy kóžde lěto na ſtukowanje seminara, kotrejž je naſcha ſakſka wiſchnoſć džiwajona potrjebnoſće naſchich ſerbskich woſadow ſałožila a podpjeruje. Pſchetoz w homiletiskim seminarje bo naſchi młodži studowazh na ſwoje duchowne ſastojnſtwo w Gſerbach pod wiſtojnym wodženjom ſwojego naivjedowarja pſchihotuja.

— Niedżelu 10. augusta popołdnju w 3 hodż. jmieje ćwjeźdzeń młodżencowych towarzstw na Něcžinjanskich nałępcach. Tónle ćwiedźeń wonka w Bożej stwórbje lěto a wjazdy pſchifhinoścze ćebi dobywa. Duż też lubnych Serbow sażo na rjany ćwiedźeń fedźbliwych cžinimy. Wot Pomorskeho dwórniszcza nimacze tam dale hacž 15 mjeitschinow.

R rospominanju.

Hdyž parla tež junfrócz do blóta padnje, wona toša parla wostenje; tak tež dušcha, kotruž je Chrystusowa frej wucžiſcžila a poſwiecezila.

*

Raž věste Bože klobjenja steja, tak tež jeho hroženja.

* * *

Pađuch, fotrehož je htada wot ſchibjeńzy wumohla, nima
pſchicžinę hordy bycž.

*
Rodny mistrz tak dobry nieje, so nieby húcháke myfnečá měš.

„Ponihaj Bóh” njeje jenož pola fniesow duchownych, ale też we wſchędach pſchedawaniach „Gſerb. Nowin” na wſbach a w Budyschinje doſtać. Ma ſchitwórcz sěta płaczi wón 40 np., jenotliwe cžiſla ſo ſa 4 np. pſchedawaju.